

**Technická univerzita v Košiciach
Fakulta elektrotechniky a informatiky**

**Riešenie úloh strojového učenia
využitím Kubernetes**

Bakalárska práca

2022

Štefan Hadbavný

**Technická univerzita v Košiciach
Fakulta elektrotechniky a informatiky**

**Riešenie úloh strojového učenia
využitím Kubernetes**

Bakalárska práca

Študijný program: Informatika
Študijný odbor: 9.2.1. Informatika
Školiace pracovisko: Katedra počítačov a informatiky (KPI)
Školiteľ: Marek Ružička
Konzultant: Marcel Vološin

Košice 2022

Štefan Hadbavný

Abstrakt v SJ

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam lobortis facilissem. Nullam nec mi et neque pharetra sollicitudin. Praesent imperdiet mi necante. Donec ullamcorper, felis non sodales commodo, lectus velit ultrices augue, a dignissim nibh lectus placerat pede. Vivamus nunc nunc, molestie ut, ultriciesvel, semper in, velit. Ut porttitor. Praesent in sapien. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis fringilla tristique neque. Sed interdum libero utmetus. Pellentesque placerat. Nam rutrum augue a leo. Morbi sed elit sit ametante lobortis sollicitudin. Praesent blandit blandit mauris. Praesent lectus tellus, aliquet aliquam, luctus a, egestas a, turpis. Mauris lacinia lorem sit amet ipsum. Nunc quis urna dictum turpis accumsan semper.

Kľúčové slová v SJ

L^AT_EX, programovanie, sadzba textu

Abstrakt v AJ

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam lobortis facilissem. Nullam nec mi et neque pharetra sollicitudin. Praesent imperdiet mi necante. Donec ullamcorper, felis non sodales commodo, lectus velit ultrices augue, a dignissim nibh lectus placerat pede. Vivamus nunc nunc, molestie ut, ultriciesvel, semper in, velit. Ut porttitor. Praesent in sapien. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis fringilla tristique neque. Sed interdum libero utmetus. Pellentesque placerat. Nam rutrum augue a leo. Morbi sed elit sit ametante lobortis sollicitudin. Praesent blandit blandit mauris. Praesent lectus tellus, aliquet aliquam, luctus a, egestas a, turpis. Mauris lacinia lorem sit amet ipsum. Nunc quis urna dictum turpis accumsan semper.

Kľúčové slová v AJ

L^AT_EX, programming, typesetting

Bibliografická citácia

HADBAVNÝ, Štefan. *Riešenie úloh strojového učenia využitím Kubernetes*. Košice: Technická univerzita v Košiciach, Fakulta elektrotechniky a informatiky, 2022. 30s. Vedúci práce: Marek Ružička

Tu vložte zadávací list pomocou príkazu
`\thesispec{cesta/k/suboru/so/zadavacim.listom}`
v preamble dokumentu.

Kópiu zadávacieho listu skenujte čiernobielo (v odtieňoch sivej) na 200 až 300
DPI! Nezabudnite do jednej práce vložiť originál zadávacieho listu!

Čestné vyhlásenie

Vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracoval(a) samostatne s použitím uvedenej odbornej literatúry.

Košice, 13.5.2022

.....

Vlastnoručný podpis

Podakovanie

Na tomto mieste by som rád poďakoval svojmu vedúcemu práce za jeho čas a odborné vedenie počas riešenia mojej záverečnej práce.

Rovnako by som sa rád poďakoval svojim rodičom a priateľom za ich podporu a povzbudzovanie počas celého môjho štúdia.

V neposlednom rade by som sa rád poďakoval pánom *Donaldovi E. Knuthovi* a *Leslie Lamportovi* za typografický systém \LaTeX , s ktorým som strávil množstvo nezabudnuteľných večerov.

Obsah

Úvod	1
1 Terminológia a technológia Kubernetes	2
1.1 Kubernetes	2
1.2 Architektúra	3
1.2.1 Hlavný uzol (master)	3
1.2.2 Pracovný uzol (worker)	6
1.2.3 API	7
1.3 Nástroje na vytváranie klástrov	8
1.4 Kontajnerizácia	10
1.4.1 Kontajnerový obraz, beh programu a orchestrácia	11
1.4.2 Architektúra mikroslužieb	12
1.4.3 Virtualizácia a kontajner	13
1.4.4 Systemový a aplikačný kontajner	14
2 Využitie technológií v praxi	16
2.1 Kubeflow	16
2.1.1 Komponenty	16
2.1.2 Pracovný postup	19
2.2 MiniKF	20
2.3 Charmed	21
2.3.1 Pripojenie strojov do klastra	22
2.3.2 Podpora grafickej karty	24
2.3.3 High availability	24
2.4 Pipelines	24
3 Vyhodnotenie	26
4 Záver	27

Literatúra	28
Zoznam príloh	31
A Karel Language Reference	32

Zoznam obrázkov

1.1	Porovnanie infraštruktúry kontajnera a virtualizácie [16]	14
2.1	Rozhranie Kubeflow	19
2.2	Pracovné postupy [22]	20
2.3	Príkazy na pripojenie stroja do klastra	23

Úvod

Úvod práce stručně opisuje stanovený problém, kontext problému a motiváciu pre riešenie problému. Z úvodu by malo byť jasné, že stanovený problém doposiaľ nie je vyriešený a má zmysel ho riešiť. V úvode neuvádzajte štruktúru práce, t.j. o čom je ktorá kapitola. Rozsah úvodu je minimálne 2 celé strany (vrátane formulácie úlohy).

Ďalšie užitočné informácie môžete nájsť v Pokynoch pre vypracovanie záverečných prác¹.

Formulácia úlohy

Text záverečnej práce musí obsahovať sekciu s formuláciou úlohy resp. úloh riešených v rámci záverečnej práce. V tejto časti autor rozvedie spôsob, akým budú riešené úlohy a tézy formulované v zadaní práce. Taktiež uvedie prehľad podmienok riešenia.

¹https://moodle.fei.tuke.sk/pluginfile.php/27971/mod_resource/content/16/Instructions_v15.pdf

1 Terminológia a technológia Kubernetes

Pri strojovom učení a experimentoch je niekedy potreba na krátku dobu vyšší výkon. Pravidelné migrovanie medzi strojmi by bolo veľmi zdĺhavé. Tento problém vie veľmi ľahko vyriešiť platforma Kubernetes.

Kubernetes je platforma, ktorá je veľmi robustná v nasadení, správe a orchestrácii kontajnerov. Kontajnery slúžia na zabalenie aplikácie alebo služby a obsahujú všetko potrebné na to, aby fungovali bez ohľadu v akom prostredí a zariadení sa nachádzajú. O kontajneroch je viac opísané v časti architektúra Kubernetes.

Dokáže rozdeliť súčasne záťaž medzi jednotlivými strojmi. Tato platforma v súčasnosti vytlačila predošle platformy a stala sa už štandardom. Automatizuje manuálne procesy, poskytuje mnoho doplnkových služieb, orchestráciu úložiska, vysokú škálovateľnosť, spustiteľnosť, dokáže spravovať viac klastrov súčasne a mnoho iných vlastností, ktoré sú spomínané v tejto sekcii [1]. Nasadenie Kubernetes je najefektívnejšie, aj keď existuje dnes veľa podobných technológií a mnoho významných poskytovateľov ponúka klastre Kubernetes.

1.1 Kubernetes

Kubernetes má základnú architektúru klienta a servera. Má schopnosť vykonávať priebežné aktualizácie, prispôsobuje sa aj ďalším pracovným zaťaženiám automatickým škálovaním uzlov, ak je to potrebné, a môže sa tiež opraviť v prípade rozpadu podu. Poskytujú obrovskú výhodu v tom, že aplikácie nebudú mať žiadne výpadky.

Ako orchestrátor sa stará o prácu s plánovaním kontajnerov v klastri a tiež spravuje pracovné zaťaženia. Takmer všetko používa deklaratívne konštrukty, ktoré popisujú, ako sa aplikácie skladajú, ako interagujú a ako sú spravované.

Táto platforma je vhodná na riešenie úloh strojového učenia, aj keď priamo

na to je vyvinutý Kubeflow. Je najrýchlejšie rastúcim projektom z Open Source softvéru. Kubernetes je vhodný na riešenie hlavne kvôli výhodám, ktoré sú spomenuté v nasledujúcich podsekcách.

Prenosnosť

Ponúka prenosnosť, rýchlejšie a jednoduchšie nasadenie. To znamená, že v prípade potreby dokáže využívať výhody viacerých cloudov alebo serverov a môžu sa rýchlo rozvíjať bez toho aby sa musela meniť infraštruktúra.

Škálovateľnosť

Má schopnosť spúšťať kontajnery na jednom alebo viacerých verejných cloudových prostrediach, vo virtuálnych strojoch, čiže je ho možné nasadiť takmer kdekoľvek. Kubernetes zásadne zmenil spôsob vývoja a nasadzovania, je možné škálovať oveľa rýchlejšie, než v minulosti.

Dostupnosť

Rieši vysokú dostupnosť na úrovni aplikácie aj infraštruktúry. Pridanie spoľahlivej úložnej vrstvy do Kubernetes zaisťuje vysokú dostupnosť úloh vykonávaných na jednotlivých inštanciách. Okrem toho môžu byť hlavné komponenty klastra nakonfigurované na multi-node replikáciu (multi-master), čo tiež zabezpečuje vyššiu dostupnosť.

1.2 Architektúra

Samotnú architektúru Kubernetes tvoria pracovné uzly (worker), hlavný uzol (master) a rozhranie pre programovanie aplikácií označované skratkou API. V tejto časti je opísaná architektúra ako tieto uzly fungujú a načo slúži API. Jednotlivé uzly sú zložené z niekoľkých častí, ktoré sú potrebné pre ich správne fungovanie a efektivitu. Pre správne pochopenie ako Kubernetes funguje je treba sa zoznámiť najmä s niektorými termínmi.

1.2.1 Hlavný uzol (master)

V hlavnom uzle nájdeme komponenty, ktoré riadia klaster spolu s údajmi o stave a konfigurácii klastra. Tieto základne komponenty pracujú, aby dokázali zabezpečiť, že kontajnery budú fungovať v dostatočnom počte a s potrebnými zdrojmi.

Hlavný uzol je neustále v kontakte s jednotlivými strojmi, ktoré vykonávajú prácu a postará sa o klaster, ako sme ho nakonfigurovali.

Kontajner

Kontajner je podobný virtuálnemu stroju ale kontajner je viac efektívnejší, podobne ako virtuálny stroj ma vlastný súborový systém, zdieľaný procesor, operačnú pamäť a ďalšie. Sú funkčne na rôznych operačných systémoch, pretože sa oddeľujú od základnej infraštruktúry [2]. Výrazne zvyšujú efektivitu, vyžadujú menej systémových prostriedkov, pretože neobsahujú obraz operačného systému. Zabezpečujú lepší vývoj aplikácii a lepšiu prenosnosť. Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v časti s názvom kontajnerizácia.

Mikroslužby

V mikroslužbách sa jedna aplikácia skladá z mnohých voľne prepojených nezávisle nasaditeľných menších komponentov alebo služieb. Najdôležitejšou charakteristikou mikroslužieb je to, že sú služby menšie a samostatne nasaditeľné. Nevýžaduje, aby sa menil riadok kódu alebo pridala nová funkcia do aplikácie. Vytvára určitý stupeň izolácie porúch, lepšiu odolnosť aplikácií a malá veľkosť služieb uľahčuje porozumieť základy kódu. V modeli mikroslužieb sú komponenty nasadené nezávisle a komunikujú cez určitú kombináciu REST, streamovania udalostí a sprostredkovateľov správ. Na základe toho je možné, aby bol zásobník každej jednotlivkej služby optimalizovaný pre túto službu. Technológia sa neustále mení a aplikácia zložená z viacerých menších služieb je oveľa jednoduchšia a menej nákladná na vývoj pomocou vhodnejšej technológie, keď bude dostupná [3]. Nie je vhodné vytvárať príliš veľa mikroslužieb, kvôli tomu, že môže dôjsť do väčších zložitosti. Je lepšie prikloniť sa k väčším službám a potom ich postupne rozdeľovať, keď začnú vykazovať kroky, ktoré mikroslužby majú riešiť. Následne sa dátový model stáva príliš zložitým. Často sa používajú pri cloudových službách a aplikácii, ktoré sa nasadzujú pomocou kontajnerov.

Uzol

Uzol môže byť virtuálny stroj alebo fyzicky počítač, kde sú nasadené kontajnery. Za prijímanie a spúšťanie pracovných zariadení a externých zdrojov sú zodpovedné uzly. Kubernetes spúšťa aplikácie a služby v kontajneroch na pomoc s izoláciou, správou a flexibilitou. Každý uzol musí mať modul tzv. behové prostredie

kontajnera. Uzol prijíma pracovné pokyny od hlavného uzla a podľa toho vytvára alebo ruší kontajnery a zároveň prispôsobuje pravidla sieťovej prevádzky.

Pod

Pod je skupina jedného alebo viacerých kontajnerov so zdieľaným úložiskom, sieťou a špecifikáciou ako majú kontajnery fungovať. Môžeme mať dva typy spustenia a to je cloudové a necloudové. Pri necloudových, takzvanom lokálnom prostredí, sú spúšťané na rovnakom fyzickom alebo virtuálnom stroji a pri cloudových napríklad zdieľaných, vzdialených cloudoch na rovnakom logickom hostiteľovi. Všetky kontajnery v pode môžu medzi sebou komunikovať a aj sú na samostatných uzloch. Sú vytvorené na základe pracovného zariadenia nazývanými ovládače, ktoré riadia vytváranie, kopírovanie a stav podov v klastri. Ak napríklad zlyhá uzol v klastri, ovládač zisti, že moduly v tomto uzle nereagujú a vytvorí náhradne moduly na iných uzloch.

Klaster

V klastroch sa spúšťajú kontajnerové aplikácie, ktoré spravuje Kubernetes. Klaster je v podstate séria uzlov spojených dohromady. Spojením uzlov zhromažďujú svoje zdroje (CPU, RAM, atď.). Klaster je v tom prípade oveľa výkonnejší ako jednotlivé stroje. Kubernetes presúva pody po klastri, pri pridávaní alebo odstraňovaní uzlov [4]. Sú to navzájom prepojené počítače, ktoré vykonávajú určitú činnosť.

Kube-apiserver

Tento komponent odhaľuje API hlavnému uzlu. V podstate funguje ako frontend k informáciám o stave klastra a premoštuje API s inými objektmi Kubernetes, napríklad modulmi, radičmi a službami. Server API určuje, či je požiadavka platná, a ak áno, spracuje ju. K API sa pristupuje prostredníctvom Rest, cez rozhranie príkazového riadka kubectl alebo prostredníctvom iných nástrojov napríklad kubeadm. Zabezpečuje všetku interakciu medzi komponentmi [5].

Kube-controller-manager

Na hlavnom uzle riadi všetky ovládače. Každý ovládač je vlastne samostatný individuálny proces. Pre zjednodušenie správy klastrov sú však všetky skompilované do jedného procesu, Za túto kompiláciu je zodpovedný kube-controller-manager.

Jeden ovládač konzultuje s plánovačom a uisťuje sa, že beží správny počet podov. Ak pod spadne, iný ovládač si to všimne a zareaguje. Ovládač pripája služby k podom, takže požiadavky smerujú do správneho koncového bodu. Existujú aj ovládače na vytváranie účtov a prístupových tokenov API [6].

Etcd

Názov je zložený z dvoch myšlienok. Z unix (/etc) priečinka a (d) ako distributed systems v preklade distribuovaných systémov. Ukladá informácie o konfigurácii pre veľké distribuované systémy. Kubernetes teda používa etcd ako úložisko hodnôt jednotlivých kľúčov. Etcd modul musí byť stále dostupný, aby sa zabezpečilo správne fungovanie služieb [7]. Údaje Etcd sú veľmi dôležité a odporúča sa vytvoriť si zálohu.

Plánovač

Z názvu môžeme posúdiť, že slúži na plánovanie rozhodnutí pre novovytvorené pody. Keď je pod vytvorený, musí mu byť priradený uzol, na ktorom sa má spustiť. Plánovač prijíma informácie z API o požiadavkách a špecifikáciách podov a IT zdrojoch na dostupných uzloch. Potom priradí každý pod k príslušnému uzlu. Ak plánovač nemôže nájsť vhodný uzol, pod zostane nenaplánovaný a plánovač zopakuje proces, kým nebude dostupný uzol.

1.2.2 Pracovný uzol (worker)

V pracovnom uzle, komponent, ktorý sa nasadzuje ako prvý je behové prostredie kontajnera. Zvyčajne sa inštaluje spustením Dockera, ale dostupné sú aj alternatívy ako rkt a runc. Beh programu kontajnera je zodpovedný za spustenie a správu kontajnerov, aplikácií zapuzdrených v relatívne izolovanom, ale ľahkom ako keby operačnom prostredí.

Každá jednotka práce v klastri je na svojej základnej úrovni implementovaná ako jeden alebo viac kontajnerov, ktoré je potrebné nasadiť.

Kubelet

Kubelet je agent, ktorý je spustený na každom pracovnom uzle v klastri. Je to dôležitý komponent, pretože prijíma inštrukcie z hlavného uzla. Kubelet v podstate riadi pody. Zabezpečuje, že všetky kontajnery bežia v pode a že tieto pody sú v poriadku a bežia v správnych časových intervaloch. Číže vytvára a odstraňuje

moduly, na základe pokynov od hlavného uzla, ktoré moduly je potrebné pridať alebo odstrániť. Keď riadiaci uzol potrebuje, aby sa niečo vykonalo v uzle, kubelet vykoná túto akciu.

Kube-proxy

Na správu jednotlivých hostiteľských podsietí a sprístupnenie služieb iným komponentom je na každom uzlovom serveri spustená malá proxy služba s názvom kube-proxy . Tento proces preposiela požiadavky správnym kontajnerom, môže vykonávať primitívne vyvažovanie záťaže a je vo všeobecnosti zodpovedný za zabezpečenie toho, aby bolo sieťové prostredie predvídateľné a dostupné, ale v prípade potreby izolované [8]. Používa proxy UDP, TCP a SCTP, ale nerozumie HTTP.

1.2.3 API

API je front end (používateľské rozhranie) a je spôsob, akým používatelia interagujú s klastrom Kubernetes. Určuje, či je požiadavka platná a potom ju spracuje. V podstate API je rozhranie používané na správu, vytváranie a konfiguráciu klastrov. Každá akcia vykonaná v klastri prechádza cez API. Takto spolu komunikujú používatelia, externé komponenty a ostatné časti klastra. V strede riadiacej roviny (master) je server API a HTTP API, ktoré umožňujú komunikovať a manipulovať so stavom objektov Kubernetes.

Komunikácia s API serverom prebieha cez rôznych klientov a to napríklad cez UI (dashboard), použitím Kubernetes API alebo príkazovým riadkom nazývaným kubectl. V tejto časti sa nachádzajú informácie o jednotlivých klientoch.

kubectl

Po vytvorení klastra Kubernetes je potrebné interagovať s týmto klastrom. Prvým krokom je vytvorenie podov v klastri a ostatných komponentov a na tieto interakcie slúži kubectl. Je najmocnejší, oficiálny nástroj rozhrania príkazového riadka Kubernetes na prácu s klastrom. S týmto príkazovým riadkom je možné robiť mnoho vecí. Ak kubectl odošle príkaz ako vytvoriť komponent, odstrániť komponent atď. API serveru, následne pracovné uzly zareagujú a vykonajú tieto príkazy. Je možné komunikovať s rôznym typom klastrom, či už je to lokálny, cloudový alebo hybridný klaster.

1.3 Nástroje na vytváranie kláštrov

Nástroje slúžia na vytváranie lokálneho klastra a následne pracovanie s týmto klastrom. V tejto časti sú porovnané nástroje aké majú odlišnosti a čo ponúkajú.

minikube

Ide o spôsob vytvárania virtuálneho počítača, ktorý je v podstate klastrom Kubernetes s jedným uzlom. Vďaka podpore množstva hypervízorov ho možno použiť na všetkých hlavných operačných systémoch. To tiež umožňuje vytvárať viacero inštancií paralelne.

Z užívateľského hľadiska je minikube veľmi priateľský nástroj pre začiatočníkov. Klaster sa spúšťa pomocou minikube start, následne kubectl je pripravený na použitie. Na určenie verzie sa používa príkaz `–kubernetes-version`.

Pre nových používateľov môže výrazne pomôcť dashboard, ktorý minikube ponúka. Dashboard sa jednoducho otvorí a poskytuje pekný prehľad o všetkom, čo sa deje v klastri. Minikube taktiež umožňuje pridávať rôzne rozšírenia, ktoré pomáhajú integrovať napríklad dashboard, grafické karty od Nvidie a oveľa viac. Pomocou minikube sa vykonávajú príkazy ako vytvoriť, aktualizovať, odstrániť klaster lokálne na počítači. Je užitočný, pre rýchle vytvorenie malého testovacieho klastra. Používa celkom jednoduché príkazy na vytváranie a odstraňovanie.

kind

Presúva klaster do kontajnerov Docker. To vedie k výrazne vyššej rýchlosti spustenia v porovnaní s vytváraním virtualizácie.

Vytvorenie klastra je veľmi podobné ako pri minikube. Použitím príkazu `kind create cluster`, vytvárame klaster. Použitím rôznych názvov `–name`, `kind` umožňuje vytvárať viaceré inštancie paralelne.

Významnou funkciou, je možnosť načítať obrazy kontajnerov priamo do klastra. To ušetrí niekoľko ďalších krokov pri nastavovaní registra a načítavaní obrazu, keď treba vyskúšať nejaké zmeny. S jednoduchým `kind load docker-image my-app:latest` je kontajnerový obraz k dispozícii na použitie v klastri.

k3s

K3s je verzia Kubernetes vyvinutá spoločnosťou Rancher Labs. Odstránením postradatelných funkcií (legacy, in-tree plugins) a použitím ľahkých komponentov

(napr. sqlite3 namiesto etcd3) dosiahli výrazné zmenšenie. Výsledkom je jeden binárny súbor s veľkosťou približne 60 MB.

Aplikácia je rozdelená na server K3s a agenta. Prvý pôsobí ako manažér, zatiaľ čo druhý zodpovedá za zvládnutie skutočného pracovného zaťaženia. Pri spúšťaní na počítači môže dôjsť k výraznému neporiadku v lokálnom súborovom systéme. Namiesto toho sa vkladá k3s do kontajnera (napr. pomocou rancher/k3s), ktorý tiež umožňuje ľahko spustiť niekoľko nezávislých inštancií.

Jedna funkcia, ktorá vyniká, sa nazýva automatické nasadenie. Umožňuje nasaď manifesty Kubernetes a grafy Helm ich umiestnením do konkrétneho adresára. Špecifikácie objektu Kubernetes API vo formáte JSON alebo YAML nazývame manifesty Kubernetes. Spolu s grafmi Helm sú manifesty Kubernetes YAML spojené do jedného balíka. K3s sleduje zmeny a stará sa o ich aplikáciu bez akejkoľvek ďalšej interakcie. Je to užitočné najmä pre CI pipelines a zariadenia IoT. CI pipelines sa vyznačujú sériou etáp a automatizovaných krokov, ktorými softvér prechádza a IoT značí moderné zariadenia, ktoré sú ovládateľné aj na diaľku cez internet. Stačí vytvoriť/aktualizovať konfiguráciu a K3s sa postará o to, aby boli nasadenia (deployments) aktuálne [9].

MicroK8s

Sťahuje sa ako inštalačný balík, ktorý nainštaluje jednouzlový (samostatný) klastor K8s za menej ako 60 sekúnd. Da sa použiť aj na vytvorenie klastra s viacerými uzlami pomocou niekoľkých príkazov. MicroK8s má všetky základné komponenty Kubernetes, ako napríklad DNS a Dashboard, sú dostupné použitím jediného príkazu. Je k dispozícii pre väčšinu populárnych distribúcií Linuxu a tiež pre pracovné stanice Windows a Mac prostredníctvom natívneho inštalátora pre oba operačné systémy. V systéme Windows je tiež možnosť získať MicroK8s na WSL [10].

Každý z týchto nástrojov poskytuje ľahko použiteľné prostredie Kubernetes pre viacero platforiem, no odlišujú ich niekoľko faktorov. K3s napríklad ponúka prostredie Kubernetes založené na virtualizácii. Pre nastavenie viacero serverov Kubernetes, je potreba manuálne nakonfigurovať ďalšie virtuálne stroje alebo uzly, čo môže byť dosť náročné. Je však navrhnutý na použitie pri nasadzovaní, čo z neho robí jednu z najlepších možností na lokálne simulovanie skutočného nasadzovacieho prostredia. Aj keď je minikube vo všeobecnosti skvelou voľbou pre

lokálne spúšťanie Kubernetes, jednou z hlavných nevýhod je, že môže spustiť iba jeden uzol v miestnom klastri, čo zas vyúsťuje k tomu, že je o niečo ďalej k produkčnému multiuzlovému prostrediu. Na rozdiel od miniKube môže microK8S prevádzkovať viacero uzlov v lokálnom klastri. Inštalácia microK8S na počítače so systémom Linux, ktoré nepodporujú balík snap, je náročná v porovnaní s inými nástrojmi v tomto zozname. microK8S používa balík snap vytvorený spoločnosťou Canonical na inštaláciu strojového nástroja Linux, čo sťažuje spustenie na distribúciách Linuxu, ktoré ho nepodporujú. MiniKube sa tiež inštaluje na viacero platforiem pomocou virtualizácie.

1.4 Kontajnerizácia

Kontajnery predstavujú metódu virtualizácie operačného systému, ktorá umožňuje spúšťať aplikáciu a jej závislosti v procesoch izolovaných na zdrojoch. Kontajnery umožňujú jednoducho zbalíť kód aplikácie, konfigurácie do ľahko použiteľných stavebných blokov, ktoré poskytujú environmentálnu konzistentnosť, prevádzkovú efektivitu, produktivitu vývojárov a kontrolu verzií. Kontajnery môžu pomôcť zabezpečiť rýchle, spoľahlivé a konzistentné nasadenie aplikácií bez ohľadu na prostredie nasadenia. Kontajnery tiež poskytujú podrobnejšiu kontrolu nad zdrojmi, čo zvyšuje efektivitu infraštruktúry. V minulosti sa aplikácie spúšťali na fyzických serveroch. Neexistovala možnosť ako nastaviť obmedzenia pre aplikácie na serveroch a to spôsobovalo problémy. Napríklad, ak viaceré aplikácie bežali na jednom serveri, tak existovali tam inštancie, ktoré využívali väčšinu výkonu servera a ďalšie, ktoré nemali dostatočný výkon na vykonávanie akcií. To sa už v dnešných časoch veľmi nevyužíva, tato metóda bola príliš nákladná na údržbu mnohých fyzických serverov [11].

Nasadzovanie aplikácie na virtualizovaných serveroch bolo predstavené ako riešenie. Umožňuje spustiť viacero virtuálnych strojov na jeden fyzický server. Virtualizácia umožňuje izolovať aplikácie od seba a zabezpečiť, že k informáciám jednej aplikácie sa nedostane druhá aplikácia. Virtualizácia umožňuje lepšie využitie výkonu na serveri, aplikáciu umožňuje pridať, aktualizovať a taktiež znížiť náklady na hardvér.

Kontajnery sú podobné virtuálnym počítačom, ale majú uvoľnené izolačné vlastnosti na zdieľanie operačného systému medzi aplikáciami. Preto sa kontajnery považujú za jednoduchšie. Podobne ako virtualizácia, kontajner má svoj vlastný súborový systém, zdieľané CPU, pamäte, procesného priestoru a ďalšie. Keďže sú oddelené od základnej infraštruktúry, sú prenosné cez cloudy a distri-

búcie operačných systémov.

Stali sa obľúbenými, pretože poskytujú veľa výhod:

- Vyššia rýchlosť dodávania vylepšení. Kontajnerovanie monolitických aplikácií pomocou mikroslužieb pomáha vývojovým tímom vytvárať funkcie s vlastným životným cyklom a zásadami škálovania.
- Vylepšená bezpečnosť izoláciou aplikácií od hostiteľského systému a od seba navzájom.
- Nepretržitý vývoj, integrácia a nasadzovanie. Poskytuje spoľahlivé a časté vytváranie a nasadzovanie obrazu kontajnera.
- Prenosnosť cloudu a distribúcie operačných systémov, na veľkých verejných cloudoch a kdekoľvek inde.
- Menšia záťaž. Kontajnery vyžadujú menej systémových prostriedkov ako tradičné alebo hardvérové prostredia virtuálnych strojov, pretože nezahŕňajú operačne systémy.

1.4.1 Kontajnerový obraz, beh programu a orchestrácia

Súbory kontajnerového obrazu sú statické a spustiteľné verzie aplikácie alebo služby a líšia sa od jednej technológie k druhej. Obraz sa skladá z viacerých vrstiev, ktoré začínajú základným obrazom, ktorý obsahuje všetky závislosti potrebné na spustenie kódu v kontajneri. Každý obraz má na vrchu statických nemenných vrstiev čitateľnú a zapisovateľnú vrstvu. Pretože každý kontajner má svoju vlastnú špecifickú vrstvu kontajnera, ktorá prispôsobuje tento konkrétny kontajner, podkladové vrstvy obrazu možno uložiť a znova použiť vo viacerých kontajneroch. Pre otvorený kontajner sa obraz skladá z manifestu, vrstiev súborového systému a konfigurácií. Pre správne fungovanie kontajnera, musí mať behové prostredie a špecifikáciu obrazu. Špecifikácie behu programu predstavujú fungovanie súborového systému, čo sú súbory obsahujúce všetky potrebné údaje pre chod. Špecifikácia obrazu obsahuje informácie potrebné na spustenie aplikácie alebo služby v kontajneri [12].

Kontajnerový systém spúšťa obrazy a väčšinou sa používajú na správu nasadení kontajnerov alebo technológiu orchestrácie, ako je Kubernetes. Kontajnery majú vysokú prenosnosť, pretože každý obraz obsahuje závislosti potrebné na spustenie kódu v kontajneri. Používatelia kontajnera môžu napríklad počas testu

spustiť rovnaký obraz na rôznej cloudovej platformy bez zmeny kódu aplikácie v kontajneri.

Orchestrácia kontajnerov umožňuje vývojárom nasadiť veľké množstvo kontajnerov a spravovať ich vo veľkom meradle pomocou konceptu klastrov kontajnerov. Orchestrátor pomáha správcovi IT automatizovať proces spúšťania inštancií kontajnerov, poskytovania hostiteľov a spájania kontajnerov do funkčných skupín. S kontajnerovou orchestráciou je možné riadiť životný cyklus aplikácií, pozostávajúci z veľkého počtu kontajnerov.

Orchestrácia má tieto privilégia:

- Automaticky nasadzuje kontajnery na základe politik, zaťaženia aplikácií a metrík prostredia.
- Identifikuje neúspešné kontajnery alebo zhluky a opravuje ich.
- Spravuje konfiguráciu aplikácie.
- Pripája kontajnery k úložisku a spravuje sieť.
- Zlepšuje bezpečnosť obmedzením prístupu medzi kontajnermi a externými systémami.

Príklady orchestrátorov sú napríklad Kubernetes, OpenShift, Docker atď.

1.4.2 Architektúra mikroslužieb

Architektúra mikroslužieb rozdeľuje aplikáciu na viacero nezávislých služieb. Každý z nich má svoj vlastný kanál a môže byť nasadený do produkcie kedykoľvek, bez závislosti od iných mikroslužieb.

Bežný spôsob vytvárania a nasadenia mikroslužieb je v kontajneroch. Celá aplikácia mikroslužieb môže byť nasadená ako klaster pomocou kontajnerového orchestrátora. Existuje niekoľko výhod používania kontajnerov pre mikroslužby, na rozdiel od úplných virtuálnych strojov alebo fyzických počítačových serverov: [13]

- Sú jednoduché, čo umožňuje spúšťať viac inštancií mikroslužieb na jednom fyzickom hostiteľovi.
- Kontajnery sa dajú ľahko automatizovať a úzko sa integrovať s pracovnými postupmi.

- Kontajnery sú nemenné, vďaka čomu je ľahké vymazať a nahradiť inštancie mikroslužieb pri vydaní nových verzií.
- Kontajnery sú ľahko prenosné medzi miestnymi vývojovými prostrediami, lokálnymi dátovými centrami a cloudovými prostrediami, čo umožňuje vyvinúť mikroslužby v jednom prostredí a nasadiť ich do iného.

1.4.3 Virtualizácia a kontajner

V dobe, kedy výkony a parametre serverov boli na menšej úrovni a postupne sa zvyšovali, zrodili sa virtuálne stroje, navrhnuté spustením softvéru nad fyzickými servermi na emuláciu konkrétneho hardvérového systému. Hypervizor je softvér, firmvér alebo hardvér, ktorý vytvára a spúšťa virtuálne počítače. Je to to, čo sa nachádza medzi hardvérom a virtuálnym strojom a je potrebný na virtualizáciu servera. V rámci každého virtuálneho počítača beží jedinečný hosťujúci operačný systém. Virtuálne počítače s rôznymi operačnými systémami môžu bežať na rovnakom fyzickom serveri. Virtuálny stroj so systémom UNIX môže byť vedľa virtuálneho počítača so systémom Linux atď. Každý stroj má svoje vlastné binárne súbory, knižnice a aplikácie, ktoré obsluhuje, a môže mať veľkosť mnoho gigabajtov [14].

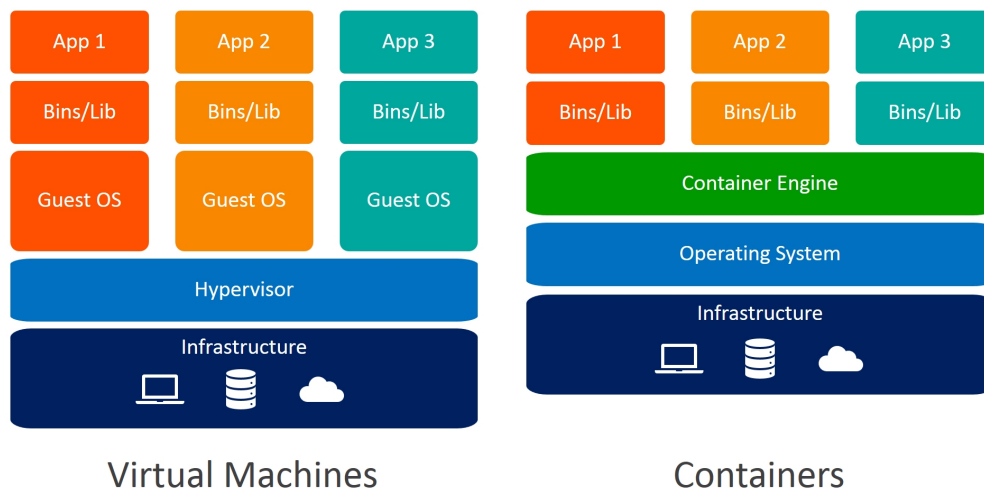
Vývoj tiež profitoval z tejto fyzickej konsolidácie, pretože väčšie využitie na väčších a rýchlejších serveroch uvoľnilo následne nepoužívané servery na opätovné použitie na kontrolu kvality, vývoj alebo laboratórne vybavenie. Ale tento prístup mal aj svoje nevýhody. Každý virtuálny stroj obsahuje samostatný obraz operačného systému, ktorý zvyšuje nároky na pamäť a úložný priestor. Ako sa ukázalo, tento problém pridáva na zložitosti všetkým fázam životného cyklu vývoja softvéru, od vývoja až po testovanie na výrobu a obnovu po havárii. Tento prístup tiež výrazne obmedzuje prenosnosť aplikácií medzi verejnými cloudmi, súkromnými cloudmi a tradičnými dátovými centrami. Virtualizácia operačných systémov v poslednom desaťročí narástla na popularitu, aby umožnila softvéru predvídateľne a dobre fungovať pri presune z jedného serverového prostredia do druhého. Kontajnery však poskytujú spôsob, ako spustiť tieto izolované systémy na jednom serveri [15].

Na obrázku je graficky znázornené ako kontajnery sú umiestnené na vrchole fyzického servera a jeho hostiteľského operačného systému napríklad Linux alebo Windows. Každý kontajner zdieľa jadro hostiteľského operačného systému a zvyčajne aj binárne súbory a knižnice. Zdieľané komponenty sú len na čítanie. Kontajnery sú teda výnimočne v tom, že majú veľkosť iba niekoľko megabajtov a ich

spustenie trvá len niekoľko sekúnd, na rozdiel od gigabajtov a minút pre virtualizáciu.

Kontajnery tiež znižujú riadenie, pretože zdieľajú spoločný operačný systém, iba jeden operačný systém potrebuje starostlivosť a zásobovanie pre opravy chýb, záplaty atď. Stručne povedané, kontajnery sú jednoduchšie a prenosnejšie ako virtuálne počítače.

Virtuálne stroje a kontajnery sa líšia niekoľkými spôsobmi, ale hlavný rozdiel je v tom, že kontajnery poskytujú spôsob virtualizácie operačného systému, takže na jednej inštancii operačného systému môže bežať viacero pracovných zariadení. V prípade virtuálnych počítačov sa hardvér virtualizuje, aby bolo možné spustiť viacero inštancií operačného systému. Rýchlosť, svižnosť a prenosnosť kontajnerov z nich robí ďalší nástroj, ktorý pomáha zefektívniť vývoj softvéru. Porovnanie je zdôraznené aj na obrázku nižšie pre lepší prehľad.

Obr. 1.1: Porovnanie infraštruktúry kontajnera a virtualizácie [16]

1.4.4 Systemový a aplikačný kontajner

Aplikačné kontajnery, ako napríklad Docker, zapuzdrujú súbory a knižnice aplikácie, ktoré sa majú spustiť na operačnom systéme. Aplikačné kontajnery umožňujú používateľovi vytvoriť a spustiť samostatný kontajner pre viacero nezávislých aplikácií alebo viacero služieb, ktoré tvoria jednu aplikáciu. Napríklad aplikačný kontajner by bol vhodný pre aplikáciu mikroslužieb, kde každá služba, ktorá tvorí aplikáciu, beží nezávisle jedna od druhej [17].

Systemové kontajnery, sú technologicky podobné kontajnerom aplikácií aj virtuálnym strojom. Systemový kontajner môže spúšťať operačný systém, podobne

ako by operačný systém bežal zapuzdrený na virtuálnom stroji. Systémové kontajnery však neemulujú hardvér systému, namiesto toho fungujú podobne ako aplikačné kontajnery a používateľ si môže nainštalovať rôzne knižnice, jazyky a systémové databázy [18].

Takže všeobecne, keď je potrebné distribuovať aplikáciu ako komponenty, aplikačné kontajnery sú skvelá voľba. Ak je iba operačný systém, do ktorého je treba nainštalovať rôzne knižnice, jazyky, databázy atď. vhodnejšie sú systémové kontajnery.

2 Využitie technológií v praxi

Na vyriešenie problematiky nasadenia strojového učenia na platforme Kubernetes sú v tejto časti poskytnuté postupy na lokálne nasadenie na zariadeniach ako je laptop alebo stolný počítač. Jedna sa prevažne o platformu Kubeflow. Riešenia, ktoré sú poskytnuté sú mierne hardverovo záťažové, čo znamená, že sú vhodné pre zariadenia s lepším hardvérovým vybavením minimálne 8 GB veľkou operačnou pamäťou a s voľným priestorom na disku. Dodané postupy sú vhodné, či už pre slabšie zariadenia ale aj výkonnejšie pre plné nasadenie platformy.

2.1 Kubeflow

Kubeflow ako platforma, je vhodná na nasadenie a vývoj strojového učenia. Primárne slúži pre inžinierov a vedcov, ktorí pracujú s dátami. Obsahuje viaceré komponenty, z ktorých si vývojári môžu vybrať, čo je pre ich používateľov najlepšie, čo znamená, že na nasadzovanie nie je potrebný každý jeden komponent.

2.1.1 Komponenty

Stavia na platforme Kubernetes ako systéme na nasadenie, škálovanie a správu zložitých systémov. Pomocou konfiguračných rozhraní Kubeflow, môžeme špecifikovať nástroje strojového učenia, potrebné pre náš pracovný postup. Potom môžeme nasadiť pracovný postup do rôznych cloudov, miestnych platforiem na experimentovanie a na produkčné použitie.

V tejto časti sú priblížené všetky šesť komponenty, ktoré tvoria Kubeflow.

Pipelines

Pipelines sa používajú na vytváranie a nasadzovanie prenosných, škálovateľných, pracovných postupov strojového učenia založených na kontajneroch Docker. Pozostávajú z používateľského rozhrania na správu tréningových experimentov, úloh a chodov a z nástroja na plánovanie viackrokových pracovných postupov strojo-

vého učenia. Existujú aj dve súbory SDK, jedna umožňuje definovať a manipulovať s kanálmi, zatiaľ čo druhá ponúka alternatívny spôsob interakcie Notebookov so systémom [19].

Notebooks

Jupyter notebooks fungujú s Kubeflow veľmi dobre, pretože sa dajú ľahko integrovať s typickými mechanizmami overovania a kontroly prístupu. Používatelia môžu bezpečne a s istotou vytvárať notebookové moduly/servery priamo v klastri Kubeflow pomocou obrazov poskytnutých správcami a jednoducho odosielať úlohy s jedným uzlom v porovnaní s tým, že si musia všetko nakonfigurovať na svojom laptope.

Katib

Katib je škálovateľný a rozšíriteľný framework, ktorý podporuje ladenie hyperparametrov a vyhľadávanie neurónovej architektúry. Umožňuje používateľom objaviť modely, ktoré sú rovnako dobré ako ručne vytvorené modely, bez toho, aby museli prejsť namáhavým manuálnym procesom konfigurácie a opakovania. Katib organizuje optimalizáciu alebo vyhľadávanie neurónovej architektúry a presúva ju do sekcie s názvom Experiment. Algoritmy bežia interaktívnym spôsobom. Experiment definuje vyhľadávacie priestor, cieľ metrík a maximálny počet iterácií. Katib hľadá iteratívne vo vyhľadávacom priestore, aby splnil cieľ metrík alebo aby dosiahol maximálny počet opakovaní. Katib podporuje dva rôzne mechanizmy – Hyperparameter Tuning a Neural Architecture Search [20].

Ladenie hyperparametrov je proces optimalizácie hodnôt hyperparametrov modelu s cieľom maximalizovať predikčnú kvalitu modelu. Príkladmi takýchto hyperparametrov sú rýchlosť učenia, hĺbka neurálnej architektúry (vrstvy) a šírka (uzly), epochy, veľkosť dávky, miera výpadkov a aktivačné funkcie. Toto sú parametre, ktoré sa nastavujú pred tréningom; na rozdiel od parametrov modelu (váhy a odchýlky) sa tieto nemenia počas procesu tréningu modelu.

Training operators

Operátor Kubeflow pomáha nasadzovať, monitorovať a spravovať životný cyklus Kubeflow. Je zložený z Operator frameworku, čo je súprava nástrojov s otvoreným zdrojovým kódom na zostavovanie, testovanie, balenie operátorov a správu životného cyklu operátorov. Operátor Kubeflow používa KfDef ako svoj vlastný zdroj a kubectl ako základný nástroj na spustenie operátora.

Napríklad operátor k8s spadá pod Kubeflow. Tento operátor uľahčuje spúšťanie úloh tensorflow, či už sú distribuované alebo nedistribuované na kubernetes. TFjobs sú vlastným zdrojom Kubernetes, ktorý sa používa na tréovanie alebo spustenie úloh tréovania na Kubernetes. Kubeflow udržiava všetky tieto operátory a dá sa povedať, že Kubeflow zhromažďuje také komponenty, ktoré uľahčujú spustenie kódu strojového učenia v rôznych formách v rámci Kubernetes. Takže potrebný je operátor pre TFJob, ktorý to bude monitorovať a sledovať. Nasadenie Kubeflow, dokáže rozšíriť nasadenia operátorov, a potom podľa toho definovať TFjobs a spustiť toľko, koľko tréningov je potrebné na klastri kubernetes [21].

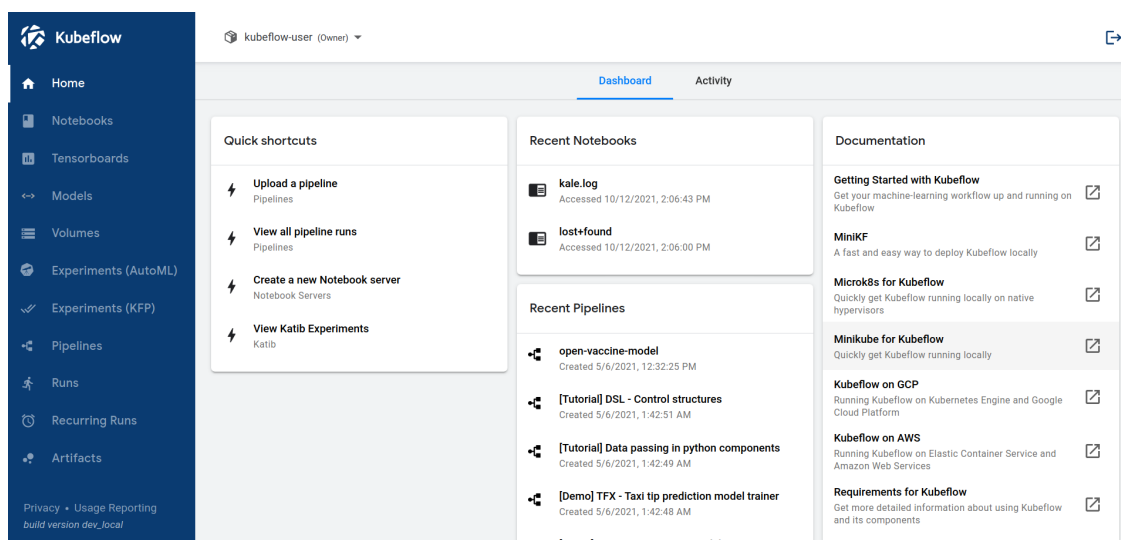
Multi-Tenancy

Po nainštalovaní a nakonfigurovaní Kubeflow sa predvolene pristupuje k primárnemu profilu. Profil vlastní menný priestor Kubernetes s rovnakým názvom spolu s kolekciou zdrojov Kubernetes. Používatelia majú prístup na zobrazenie a úpravu svojich primárnych profilov. Prístup k profilu je možné zdieľať s iným používateľom v systéme. Pri zdieľaní prístupu k profilu je na výber, aký prístup je možné poskytnúť na čítanie alebo prístup na čítanie/úpravu. Na všetky praktické účely pri práci s centrálnym ovládacím panelom Kubeflow je aktívny menný priestor priamo prepojený s aktívnym profilom.

Rozhranie

Centrum riadenia komponentov, ktoré poskytuje používateľovi prístup k jednotlivým komponentom v klastri ako sú Pipelines, Notebooks, Katib, Artifact store a Multi-Tenancy.

Na nasledujúcom obrázku je možné vidieť rozhranie a niektoré komponenty, ktoré kubeflow ponúka.

Obr. 2.1: Rozhranie Kubeflow

2.1.2 Pracovný postup

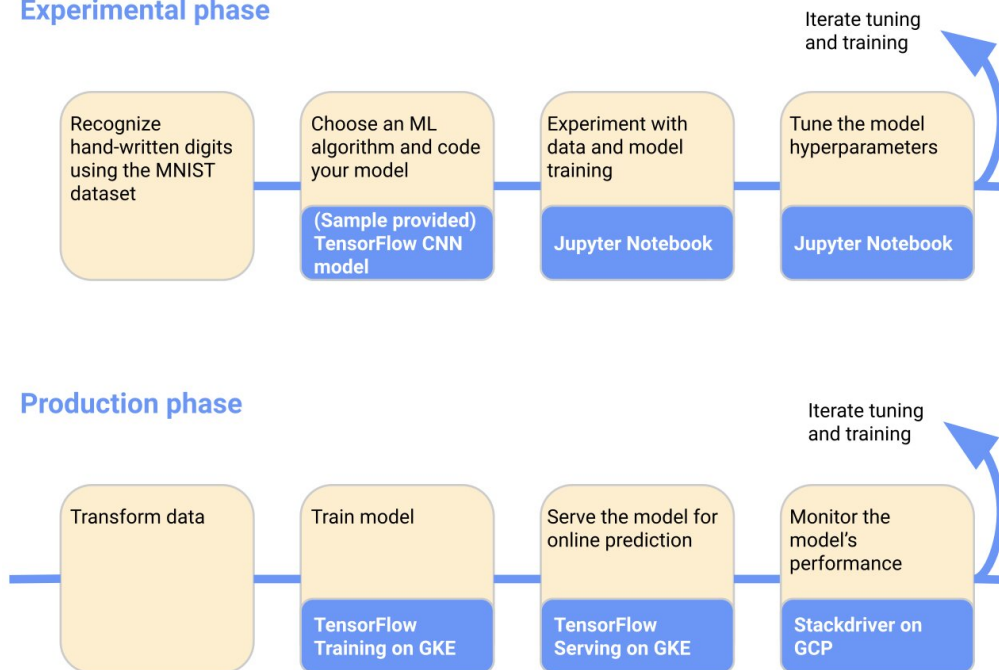
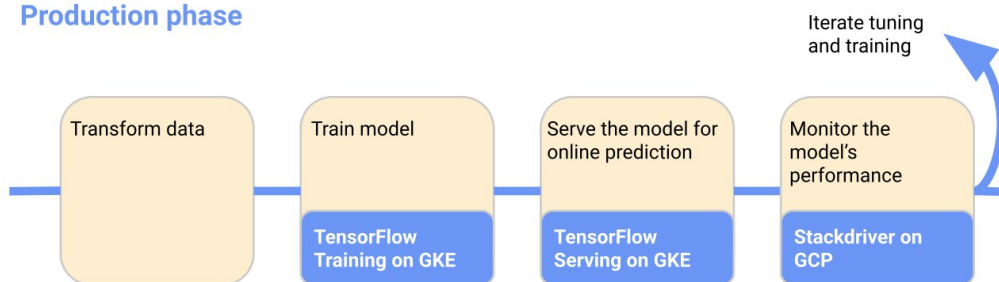
Postup pozostáva z viacerých krokov, taktiež z iterácie, ktorá je hlavným prvkom pri vyvíjaní systému strojového učenia. Pri tomto postupe je potrebné vykonávať zmeny v parametroch aby sme dosiahli požadované výsledky. Následne si povieme niečo viac o týchto postupoch.

Ako prvé by sme mali vyvíjať model na základe predpokladov a testov. Môžeme ho opísať v nasledujúcich bodoch: [22]

- Identifikovanie problému, ktorý má systém vyriešiť.
- Zbieranie dát, ktoré potrebujeme na tréning modelu.
- Vyberanie algoritmu a nakódovanie modelu.
- Experiment s údajmi a tréning modelu.
- Vyladenie parametrov.

Ďalej môžeme nasadiť systém, ktorý bude vykonávať tieto procesy:

- Transformáciu údajov, ktoré náš systém potrebuje.
- Tréning modelu.
- Podanie modelu na online prevádzku.
- Monitorovanie výsledkov na úpravu a zmenu modelu.

Experimental phase**Production phase**

Obr. 2.2: Pracovné postupy [22]

2.2 MiniKF

Je softvér, vyvinutý spoločnosťou Arrikto, a to kombináciou viacerých služieb a nástrojov potrebných na spustenie úloh strojového učenia lokálne alebo vzdialene na platforme Kubernetes. Skladá sa z nástroja minikube na spustenie lokálnej platformy Kubernetes, samotného Kubeflow a platformy Rok, ktorá umožňuje spúšťanie stavových kontajnerov cez rýchle lokálne úložisko NVMe. MiniKF je lokálne nasadenie Kubeflow, ktoré je možné nainštalovať v priebehu minút. Po niekoľkých kliknutiach je možné začať experimentovať a dokonca spúšťať Machine Learning Pipelines.

Pred inštaláciou je potrebné nainštalovať VirtualBox a Vagrant. Je to softvér na vytváranie a udržiavanie prenosných prostredí. Pre lokálne spustenie MiniKF je potrebné spĺňať minimálne požiadavky pre operačnú pamäť minimálne 12 GB, 2 jadra procesora a 50 GB voľného miesta na disku. Na operačnom systéme nezáleží, pretože je ho možné virtualizovať na rôznych operačných systémoch napríklad ako je Linux, macOS a Windows.

Inštalácia prebieha jednoducho a pozostáva z dvoch príkazov. Prvým príkazom sa stiahne konfiguračný súbor alebo obraz do daného priečinka a inicializujeme virtuálny počítač.

```
$ vagrant init arrikto/minikf
```

Druhým príkazom sa zapne virtuálny počítač a spustí sa konfiguračný súbor.

```
$ vagrant up
```

Kubeflow je poháňaný prostredníctvom Kubernetes na tomto virtuálnom počítači. Ak je virtuálny počítač pripravený spustí sa na ňom skript a následne je možné sa pripojiť cez internetový prehliadač na adrese 10.10.10.10 k danému počítaču, kde sa spustí nástroj, ktorý developuje serie softvérových balíčkov potrebné na spustenie Kubeflow. Po reštartovaní počítača sa dáta nestratia, stačí zopakovať postup a je možné sa vrátiť k začatej práci.

2.3 Charmed

Pri developovaní Kubeflow sa pri tomto spôsobe využíva Juju Charm. Juju Charm je bezplatný aplikačný nástroj na modelovanie aplikácii s otvoreným zdrojovým kódom vyvinutý spoločnosťou Canonical, je známy aj ako štruktúrovaný balík konfiguračných súborov YAML a skriptov pre softvérový komponent, ktorý umožňuje Juju nasadiť a spravovať softvérový komponent ako službu podľa osvedčených postupov. Poskytuje centrálny pohľad na operátorov Kubernetes v nasadení, konfigurácií, rozsahu a stavu každého z nich a integračných liniek medzi nimi. Sleduje potenciálne aktualizácie a inovácie pre každého operátora a koordinuje tok udalostí a správ medzi operátormi.

Tento spôsob je vhodný najmä pre používateľov s operačným systémom Ubuntu. Samozrejme ho je možné použiť aj na iných operačných systémoch použitím virtualizácie, odporúča sa využiť Multipass, nenáročného správcu virtuálnych počítačov Ubuntu. Poskytuje virtualizáciu využitím Hyper-V alebo VirtualBoxu. Minimálne požiadavky závisia od verzie Kubeflow a to pri verzii full sú väčšie, minimálne 16 GB operačnej pamäte a 60 GB voľného miesta na disku. Full verzia poskytuje všetky služby napríklad Katib a Jupyter Notebooks. Verzia s označením lite bola vytvorená pre používateľov, ktorí pracujú v prostredí s obmedzenými zdrojmi a mal by fungovať dobre pri 8 GB operačnej pamäte a 50 GB dostupných na disku. Zachováva užívateľsky dashboard, ktorý je vhodný najmä pre začiatčníkov s lepšou interakciou. Tento balík je orientovaný najmä na nasadenie na systémoch ako notebook. Poslednou a najľahšou verziou je edge, ktorá neobsahuje dashboard a je vhodná pre tých, ktorí vyžadujú vlastných operátorov alebo pre zariadenia so slabšími výkonom. Na spustenie postačuje 4 GB operačnej pamäte. Pri každej verzii sú potrebné 4 jadra procesora. Je možné tieto verzie aj editovať, ak neobsahujú niečo potrebné a to upravením YAML súboru.

Prvým krokom je nainštalovať Multipass, ak postup sa vykonáva na zariadení,

ktorý ma operačný systém iný ako Ubuntu. Pre správne fungovanie sa využíva MicroK8s pre spravovanie klastra s 1.21 verziou Kubernetes. Je dostupná aj novšia verzia s označením 1.22, ktorá zatiaľ nepodporuje Kubeflow. Aby ďalšie príkazy fungovali bez použitia sudo je treba pridať používateľa do skupiny. Ak je Kubernetes pripravený, dostupné sú viaceré služby. Aby sa navzájom našli aplikácie, úložisko, prístup ku komponentom Kubeflow a aplikácii na vyrovňovanie záťaže MetalLB je nutné pridať DNS službu. Pred ďalšími krokmi sa kontroluje, či boli služby povolené. Pre developovanie Kubeflow platformy je nevyhnutný Juju nastroj. Jeho inštalácia je pomerne jednoduchá, pretože sa inštaluje z balíka využitím systému snap na spravovanie balíčkov. Spustenie príkazu na nasadenie ovládača Juju do Kubernetes pre ovládanie komponentov Kubeflow a odporúča sa taktiež nastaviť špecificky model. Po Juju nasleduje proces nasadenia Kubeflow a je treba vyčkať pokiaľ sa jednotlivé aplikácie a komponenty pripravia a budú môcť medzi sebou komunikovať. Pre prístup k dashboardu nakonfigurovanie niektorých komponentov je nevyhnutné s povolenou adresou URL. K dispozícii je aj možnosť nastavenia mena a hesla. Na záver je možné zobrazíť dashboard v prehliadači s URL, ktorú sme nakonfigurovali. Ak sa využíva Multipass pre získanie prístupu je vhodné vytvoriť pripojenie použitím SSH so zapnutým SOCKS proxy.

2.3.1 Pripojenie strojov do klastra

Pridanie viacero uzlov (strojov) do klastra Kubernetes znamená, že pracovné zaťaženie môže byť rozdelené medzi rôzne uzly, ktoré sa môžu škálovať podľa ich špecifického zaťaženia. Nasadenia viacerých klastrov sú rozdelené do viacerých uzlov a škálujú sa podľa zaťaženia konkrétneho klastra. Čím drasticky znižuje spotrebu zdrojov jedného uzla a vedie k menšiemu zaťaženiu backendových služieb, ako sú databázy. Na rozdiel od modelu s jedným klastrom, prevádzkovanie v pracovných zaťaženiach poskytuje tvrdú úroveň izolácie. Riziko vzájomnej interakcie aplikácií alebo aplikácií s viacerými prostrediami, neúmyselným spôsobom je výrazne nižšie. Poskytuje lepši výkon poprepájaním strojov, ktorý je veľmi dôležitý pri strojovom učení. V tomto prípade je podstatnejší viacuzlový klaster než jednouzlový, najmä kvôli tomu, ak niektorý z hlavných uzlov zlyhá, ostatné uzly udržia klaster v prevádzke. Preto je vhodné vytvorenie viacuzlového klastra pripojením ďalších uzlov.

Postup je odlišný len na základe operačných systémov v ktorých sa bude pripájanie vykonávať. Požiadavky podľa oficiálnej dokumentácie sú nasledovné:

- Každý uzol v klastri by mal mať aspoň 2GB pamäte RAM a 2 jadra proce-

sora.

- Samozrejmosťou je verejné alebo súkromné sieťové pripojenie pre všetky stroje v klastri.
- Názov hostiteľa a Mac adresa musia byť jedinečné.
- Funkcia swap space, ktorá slúži na rozšírenie RAM pamäte na linuxových distribúciách musí byť vypnutá.
- Každý uzol vyžaduje svoje vlastné plne izolované prostredie - samostatný fyzický počítač, virtuálny stroj, kontajner alebo iný počítač v rovnakej sieti. V jednom prostredí nie je možné spustiť dve pracovné inštancie.

Linux/Ubuntu

Ako prvé je potrebné spustiť tento príkaz na počítači, ktorý chceme aby bol riadiacim klastrom a zároveň hostiteľom riadiacej roviny Kubernetes.

```
$ microk8s add-node
```

Príkaz vygeneruje link s pokynmi na dočasnú registráciu pre nový uzol. V pokynoch sú príkazy, ktorými je možné vykonať spojenie uzla s riadiacou rovinou. Jeden z týchto príkazov sa spúšťa na stroji, ktorý chceme spojiť s uzlom, na ktorom bol spustený predošlý príkaz. Proces pripojenia trvá niekoľko sekúnd. Pokyny su názorne ukázané na nasledujúcom obrázku.

```
From the node you wish to join to this cluster, run the following:
microk8s join 147.232.205.160:25000/7d99baead31ab6272b0df558db18a284/6d88dcf82beb

If the node you are adding is not reachable through the default interface you can use one of the following:
microk8s join 147.232.205.160:25000/7d99baead31ab6272b0df558db18a284/6d88dcf82beb
microk8s join 10.106.239.1:25000/7d99baead31ab6272b0df558db18a284/6d88dcf82beb
```

Obr. 2.3: Príkazy na pripojenie stroja do klastra

Po pridaní uzla je možné hostiť pody na viacerých strojoch. Všetky dostupné uzly sa zobrazujú spustením príkazu:

```
$ microk8s kubectl get nodes
```

Windows

Pre zlúčenie stroja s operačným systémom Windows je dôležitý Docker na správu kontajnerov a pripravený klaster s Calico CNI. Je to sieťovo kontajnerové rozhranie označované ako CNI, ktoré rieši množstvo sieťových požiadaviek napríklad komunikáciu medzi kontajnermi alebo externými službami. Zároveň sa vyžaduje

aj inštalácia `calicoctl`, nástroj príkazového riadka pre spravovanie Calico a vykonávanie administratívnych funkcií.

Pre prístup do klastra sa vyžaduje kópia súboru `kubeconfig`. Pre pody na Windows musí byť `strictaffinity` nastavená na hodnotu ako pravdivá, aby sa zabránilo požičiavaniu IP adries z uzlov Windowsu. Vhodné je sa ubezpečiť aká verzia Kubernetes je nasadená v klastri.

Ďalším krokom je inštalácia komponentov na stroji s operačným systémom Windows pomocou prostredia PowerShell spustený ako správca. Inštalácia pozostáva z vytvorenia priečinka, do ktorého uložíme predošlú kópiu súboru `kubeconfig`, inštalácie systému Calico a spustenia služby Kubernetes.

2.3.2 Podpora grafickej karty

Implementovanie grafickej karty do klastra Kubernetes je veľkou výhodou najmä kvôli výraznému skráteniu času na riešenie náročno výpočtových operácií. Je veľkou výhodou pri strojovom učení. Pridanie grafickej karty vykonáme prostredníctvom tohto príkazu.

```
$ microk8s enable gpu
```

Pre pridanie grafickej karty je potrebné splniť nasledujúce body:

- Platforma Kubeflow verzia full alebo lite je spustená v Kubernetes klastri.
- Je dostupné pripojenie na internet.
- Bolo uskutočnené prihlásenie prostredníctvom Kubeflow dashboardu.
- V hardvérovom vybavení je dostupná grafická karta od spoločnosti AMD alebo NVIDIA.

Ak je grafická karta povolená a pridaná do klastra niektoré pracovné úlohy môžu ju požadovať nastavením limitu napríklad ako `nvidia.com/gpu: 1`.

2.3.3 High availability

2.4 Pipelines

Tento spôsob je vhodný, vtedy ak je žiadaná práca výhradne s Kubeflow pipelines. Cieľom je nasadiť pipelines na lokálnom klastri. Na nasadenie nie sú nutné žiadne virtualizačné programy a postup je v celku jednoduchý, pretože sú tým výnimočne. Kubeflow pipelines sú známe kontajnerizáciou, čo znamená, že bude

sa používať Docker na vytváranie kontajnerov. Požiadavky na spustenie nie sú náročné, pre operačnú pamäť si vyžadujú minimálne 8 GB a 2 jadra procesora. Nástroj kind je kľúčový, slúži na vytvorenie lokálneho Kubernetes klastra využitím Dockera. Taktiež by bolo dobre poznamenať, že Docker vyžaduje Windows Subsystem for Linux (WSL), ktorý slúži pre natívny beh linuxových spustiteľných súborov v prostredí Windows. Pre správny postup inštalácie sa požaduje aj kubectl, ktorý sa používa na komunikáciu s klastrom vyžitím príkazového riadka a Git.

Na začiatok je potrebné nainštalovať nástroj kind. Inštalácia na operačnom systéme Windows je veľmi jednoduchá a pozostáva z niekoľko príkazov, prípadne je možné použiť Chocolatey, ktorý je vhodný na inštaláciu balíčkov na systéme Windows. Ďalším krokom je vytvorenie klastra príkazom “kind create cluster”. Kind spusti klaster Kubernetes pomocou vopred vytvoreného obrazu. Samozrejmosťou je použitie vlastného obrazu. Nasadenie pipelines sa vykoná spustením príkazov, ktoré stiahnu všetko potrebné z gitu a treba počkať niekoľko minút pokiaľ prebehne nasadenie všetkých komponentov potrebných pre pipelines a následne posledným krokom je presmerovanie portov. Po presmerovaní je KubeFlow dostupný otvorením internetového prehliadača na adrese „<http://localhost:8080/>“.

3 Vyhodnotenie

Vyhodnocovacia časť je kľúčovou časťou záverečnej práce. Tato časť obsahuje vyhodnotenie navrhnutého (vytvoreného) riešenia. Uprednostňované je objektívne vyhodnotenie výsledkov práce, ktoré sa opiera o meranie a štatistické metódy, prípadne matematické dôkazy. V prípade nameraných hodnôt musí autor opísať metódu merania, priebeh merania, výsledky a interpretáciu výsledkov v kontexte riešeného problému a stanovených cieľov. Na základe vyhodnotenia riešenia autor opíše prínosy svojej práce. Vyhodnocovacia časť tvorí zvyčajne $\frac{1}{4}$ jadra práce.

4 Záver

Záver práce obsahuje zhrnutie výsledkov práce s jasným opisom prínosov a pôvodných (vlastných) výsledkov autora a vyhodnotenie splnenia stanovených cieľov. Je to stručné zhrnutie informácií uvedených v záverečnej práci. Záver by nemal obsahovať nové informácie.

V závere by mal tiež autor poukázať na prípadné otvorené otázky, ktoré sú nad rámec rozsahu práce a mal by odporučiť ďalšie aktivity na pokračovanie pri riešení problému. Rozsah záveru je minimálne 1 celá strana.

Literatúra

1. IBM, Cloud Education. *KUBERNETES: FEATURES AND BENEFITS* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://www.criticalcase.com/blog/kubernetes-features-and-benefits.html>.
2. KUBERNETES, kubernetes.io. *What is Kubernetes?* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://kubernetes.io/docs/concepts/overview/what-is-kubernetes>.
3. IBM, Cloud Education. *What are microservices?* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/cloud/learn/microservices>.
4. BYTEMARK, docs.bytemark.co.uk. *Kubernetes Terminology: Glossary* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://docs.bytemark.co.uk/article/kubernetes-terminology-glossary>.
5. WITHERS, John. *What Is Kubernetes? An Introduction to the Wildly Popular Container Orchestration Platform* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://newrelic.com/blog/how-to-relic/what-is-kubernetes>.
6. GUPTA, Gaurav. *Components of Kubernetes Architecture* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://kumargaurav1247.medium.com/components-of-kubernetes-architecture-6f6ea4d5c712>.
7. RED HAT, redhat.com. *What is etcd?* [online] [cit. 2021-10-25]. Dostupné z: <https://www.redhat.com/en/topics/containers/what-is-etcd>.
8. AMAZON WEB SERVICES, docs.aws.amazon.com. *Managing the kube-proxy add-on* [online] [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://docs.aws.amazon.com/eks/latest/userguide/managing-kube-proxy.html>.
9. RANCHER, rancher.com. *K3s - Lightweight Kubernetes* [online] [cit. 2021-10-26]. Dostupné z: <https://rancher.com/docs/k3s/latest/en/>.
10. MICROK8S, microk8s.io. *MicroK8s documentation* [online] [cit. 2021-10-28]. Dostupné z: <https://microk8s.io/docs>.

11. CITRIX SYSTEMS, citrix.com. *What is containerization?* [online] [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://www.citrix.com/solutions/app-delivery-and-security/what-is-containerization.html>.
12. VMWARE, vmware.com. *Why use containers vs. VMs?* [online] [cit. 2021-11-05]. Dostupné z: <https://www.vmware.com/topics/glossary/content/container-orchestration.html>.
13. RICHARDSON, Chris. *Pattern: Microservice Architecture* [online] [cit. 2021-11-05]. Dostupné z: <https://microservices.io/patterns/microservices.html>.
14. MICROSOFT, docs.aws.microsoft.com. *Containers vs. virtual machines* [online] [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://docs.microsoft.com/en-us/virtualization/windowscontainers/about/containers-vs-vm>.
15. AQUA SECURITY SOFTWARE, aquasec.com. *Docker Containers vs. Virtual Machines* [online] [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.aquasec.com/cloud-native-academy/docker-container/docker-containers-vs-virtual-machines/>.
16. WEAVERWORKS, weave.works. *Docker vs Virtual Machines (VMs) : A Practical Guide to Docker Containers and VMs* [online] [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.weave.works/blog/a-practical-guide-to-choosing-between-docker-containers-and-vm>s.
17. JELASTIC, jelastic.com. *What are Application Containers?* [online] [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://docs.jelastic.com/what-are-application-containers/>.
18. EXCELLA, excella.com. *Application vs System Container* [online] [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.excella.com/insights/application-vs-system-containersv>.
19. HEYER, Sascha. *Kubeflow Components and Pipelines* [online] [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://towardsdatascience.com/kubeflow-components-and-pipelines-33a1aa3cc338>.
20. KUBEFLOW, kubeflow.org. *Introduction to Katib* [online] [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://www.kubeflow.org/docs/components/katib/overview/>.
21. KUBEFLOW, kubeflow.org. *Kubeflow Operator introduction* [online] [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://www.kubeflow.org/docs/distributions/operator/introduction/>.

22. KUBEFLOW, kubeflow.org. *Architecture* [online] [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://www.kubeflow.org/docs/started/kubeflow-overview>.

Zoznam príloh

Príloha A Karel Language Reference

Príloha B CD médium – záverečná práca v elektronickej podobe,

Príloha C Používateľská príručka

Príloha D Systémová príručka

A Karel Language Reference

Karel's Primitives

- `void movek()` - Moves *Karel* one intersection forward.
- `void turn_left()` - Pivots *Karel* 90 degrees left.
- `void pick_beeper()` - Takes a beeper from the current intersection and puts it in the beeper bag.
- `void put_beeper()` - Takes a beeper from the beeper bag and puts it at the current intersection.
- `void turn_on(char* path)` - Turns *Karel* on.
- `void turn_off()` - Turns *Karel* off.

Karel's Sensors

- `int front_is_clear()` - Returns 1 if there is no wall directly in front of *Karel*. 0 if there is.
- `int right_is_clear()` - Returns 1 if there is no wall immediately to *Karel*'s right. 0 if there is.
- `int beepers_present()` - Returns 1 if *Karel* is standing at an intersection that has a beeper. 0 otherwise.
- `int facing_north()` - Returns 1 if *Karel* is facing north. 0 otherwise.
- `int beepers_in_bag()` - Returns 1 if there is at least one beeper in *Karel*'s beeper bag. 0 if the beeper bag is empty.

Misc Functions

- `void set_step_delay(int)` - Sets delay of one *Karel's* step in milliseconds.
- `loop(int)` - Repeats *Karel's* instruction in a loop.